

»Kdor materin jezik zataji, matere vreden ni.« Ne sme biti več dovoljeno, da nemški ali nemškutarski gospodar zapisuje svoje posle, svoje uradnike itd. za Nemce, ampak vsak zahtevaj, da bo sam izjavil to, kar se naj zapiše o njem v štelno polo. Ako bode ljudstvo pravi čas in zadostno podučeno, potem se bode pokazalo, da smo Slovenci na Štajarskem še krepek narod, ki se množi, je zaveden in ima na svoji zemlji svojo bodočnost. R.

Naš cesar bolan.

Naš cesar se je zadnji teden pri ogledovanju dunajske državne železnice prehladil in dobil protin v ledijah, ki ga ovira pri gibanju. Vsled tega mora ostati par dni v sobi, kjer pa izvršuje vsa opravila kakor dosedaj. Ko naši naročniki dobe list v roke, bo gotovo že zopet popolnoma ozdravel, ako se bo bolezen razvijala naravnim potom. Dne 27. t. m. bo v dvorni kapeli izročil novoimenovanemu kardinalu dr. Missii kardinalski baret.

Shod avstrijskih gasilcev.

Letos bi se moral vršiti shod vseh avstrijskih gasilcev v beli Ljubljani. Toda nemški gasilci so odpovedali svojo navzočnost v Ljubljani, ker je Ljubljana slovenska. Vsled tega letos shoda ne bode. Slovenski gasilci se lahko iz tega slučaja mnogo naučijo. Dočim se so zmeraj nekateri slovenski gasilci tako neodločni, da zanemarjajo svoj materin jezik in se gibljejo le po nemškem povelju, se nemški gasilci zavedajo svoje narodnosti celo do nestrpnosti. Bržkone bodo si slov. avstrijski gasilci svojo zvezo osnovali.

Tržaški namestnik.

Primorski Slovenci si iskreno želijo, da bi jim vlada odvzela sedanjega namestnika v Trstu, grofa Goessa. V Trst spada na namestniški stol mož, ki je samostojen in odločen na vse strani. Grof Goess pa nima dovolj sposobnosti in samostalnosti, zato se da voditi od laških politikov, ki pa za Avstrijo niso posebno vneti. Sedaj se sliši, da vlada vendar misli odpoklicati grofa Goessa.

Nemiri na Srbskem.

Srbska vlada ima sedaj polne roke dela. Po državi se širijo spisi, ki strastno napadajo vladarsko hišo Obrenovičev ter neprikrito naštevajo grehe razkralja Milana in kralja Aleksandra. Ljudstvo se poziva, naj se upre ter prime za orožje, da si izvojuje slo-

bodno domovino. Vrhutega pa ne dajo Srbom miru tudi mohamedanski Albanci iz sosedne Macedonije. S turškimi četami prihajajo na Srbsko ter tamkaj ropajo in ubijajo. Srbi se jih ne morejo ubraniti.

Mogočna Rusija.

Rusija bode zasedla veliko, lepo in znamenito luko Bender Abbas v perzijskem zalivu, kjer bode zgradila trdnjavo prvega reda ter jo hoče z notranjo zemljo zvezati z železnico, ki bode priklopljena sibirski železnici. S tem bode Rusija zadala nov udarec Angleški. Iz Bender Abbasa potujejo karavane v srednjo Azijo. Avstrijski politiki bi morali skrbeti, da si mogočno Rusijo pridobijo za zaveznico.

Dopisi.

Dravsko polje. Piše in govori se mnogokrat navdušeno o silnem narodnem napredku našem, koliko smo dosegli v preteklih 40 letih, v dobi blažene ustave; ali ta oduševljenost se kmalu ohladi in slavospev utihne, ko se le nekoliko ozremo krog sebe. Povsod vidimo narodno brezbriznost, ali pa čujemo le javkanje na tihoma brez dejanja; tu pa tam se kdo zažene v narodno delo, ali brž omahne, kakor bi se ustrašil napora ali ovir. To velja posebno gledé naših trgovcev in obrtnikov. Tu je velika rana; kedaj se bo zacelila? Naselivši se v kakem mestu ali trgu postanejo mlačni; čez nekaj časa se pa prevržejo v nemškutarje, kakor žito v plevel. Slovenski znajo le, kadar jim prinašamo denar, ali kadar hočejo kupce privabiti. Tako podpiramo svoje najhujše nasprotnike. Konsumna društva, kje ste?

Na Ptuiji pa imamo sicer narodne obrtnike in trgovce; ali kaj to pomaga, če kupujejo celo naši omikanci iz mesta in iz dežele pri zagrizenih nemškutarjih ali nemških nãcionalcih. Kaj porečete k temu? To je sramotno, to niso narodnjaki, to so narodni reveži, ki sami sebe klofutajo. Če tako dela priprosti narod, se mu to prizanaša, ker mnogokrat ne ve drugače; ne dajo se pa opravičiti omikanci slovenski, ki se ponašajo s svojim narodnjastvom, in ki togote izkipijo, če jim poveš, da ne delajo moško, pravilno in značajno, ker podpirajo zaničevalce svoje domovine.

No, o vsem tem se je že mnogo pisalo; nov pa je nastopni slučaj, ki nam kaže veliko predrznost in ošabnost ptujskih posilnemških obrtnikov. Ni še davno, da je bil

ptujski dimnikar Wressnigg obsojen zaradi razžaljenja časti. Gospodar-delodajalec je namreč terjal slovenski račun; a dimnikar se je zaklinjal, da ne da nikdar slovenske pobotnice. Gospodar mu je seveda odprl vrata na stežaj; ali Wressnigg je hotel nekako bojkotirati dotičnega gospodarja, pisoč mu: »in vendar bom jaz pometal, storite, kar hočete.« Ne, to se mu ni posrečilo; kajti dobil se je drug dimnikarski mojster; zdaj pometa g. Rakoša iz Ormoža vse dimnike v okolici. Kdor je zares narodnjak, zapisal si bo ta jako podučljivi slučaj in se po njem ravnal začenski od 1. julija. Priporočamo prav toplo g. Rakošo vsem g. nadučiteljem in župnikom in sploh vsem domoljubom po deželi in mestu od Cirkovec in Majšperga tja dol do Sv. Bolfanka na Kogu.

Gornja Radgona. (Veselica) »Kmetijskega bralnega društva v Gornji-Radgoni« 18. jun. t. l. je čez vse naše pričakovanje sijajno dobro izpala. Čeravno je bilo prav slabo vreme, vendar se je nabralo od blizo in daleč toliko gostov, da je bila dvorana do zadnjega prostora zasedena. Vse točke obširnega programa so se v naše veliko veselje prav dobro izvršile. Domači tamburaši so nam pod vodstvom g. organista Čiriča iz kapeljske župnije prav točno zaigrali marsikateri veseli komad. Imeli smo nadalje dva domača pevka zbor ob enem, namreč možki in mešani zbor; in akoravno smo videli v svoje veliko veselje med njimi nekatere nove pevke moči, jih je znal naš domači g. organist Kocbek voditi tako lepo, da so celó prav težke kompozicije v naše začudenje lepo zapeli. Prepričani smo, da, ako bo ta sloga, ki se je ravno tukaj pokazala, trajala naprej, bo naše narodno petje prispelo do velike popolnosti. S posebno radovednostjo smo zasledovali izvrševanje šaloigre »Mutec«, ktero so predstavljali domači diletantje. Vsak izmed njih je svojo ulogo častno rešil, tako da je bilo nam v veliko veselje, igralcem pa bo v novo spodbudo, se o gotovem času zopet pokazati. To sem Vam hotel povedati, g. urednik, da bo vedel tudi svet, da Slovenci v Gornji Radgoni nikakor ne spimo, ampak marljivo delujemo na narodnem polju.

Št. Janž na Vinski gori. Piše se nam: V jutro, dne 13. t. m. vničil je ogenj, le za malo svoto zavarovano hišo spoštovanega posestnika in dolgoletnega župana g. Balt. Glušica. Kako je nastal ogenj, je neznano, in predno se je opazilo, bila je že vsa streha, krita s slamo, v plamenu. Nevarnost bila je velikanska za vsa, v bližini ležeča poslopja in le ugodnemu nevetrovnetemu

puško in bajonet, ampak si za kratek čas obleko krpata ali pa nogavice pleteta. Žalostno je gotovo, če se razni kristjani pripravajo in pretepajo tam, kjer so angeli peli: »Slava Bogu v višavah in mir ljudem na zemlji;« pa uzrok je ta, ker »niso vsi ljudje dobre volje« in ker niso polni Kristusovega duha. —

Iz svete votline sli smo še najprej v druge podzemeljske prostore; sv. Jožef ima tu spodaj posebno kapelico in oltar; ravno tako se nahajajo oltarji na grobu nedolžnih otročičev, prvih mučenikov, na grobu svetega Evzebija, sv. Pavle in njegove hčere in nazadnje smo še obiskali oltar sv. Hieronima in njegovo celico; ta učeni svetnik, naš rojak prebival je tu 37 let in se pečal z molitvijo in s prestavljanjem sv. pisma; umrl je leta 420 in bil tudi tukaj pokopan; pa pozneje so prenesli njegovo sv. truplo in pa jaslice v Rim v cerkev sv. Marije Maggiore, kjer se še dandanes oboje hrani in spodobno časti. Iz kapelice sv. nedolžnih otrok pride se po ozkih stranskih stopnicah naravnost v cerkev sv. Katarine, ki je zdaj Betlehemska župnijska cerkev. Ker so namreč Grki katoličanom vzeli staro Marijino cerkev, zato so si očetje frančiškani tik nje postavili novo; posebno naš slavni cesar Franc Jožef I. so veliko pripomogli, da je bila cerkev sv. Katarine

leta 1880 dovršena in posvečena. Tukaj so vsi duhovniki romarji maševali, ki niso mogli priti na vrsto v sv. votlini. Ob 8. uri bila je v tej cerkvi črna peta sv. maša, pri kateri so Betlehemski šolarčki lepo sicer, pa preglasno odpevali in peli; kakor vojaki bili so v vrstah postavljeni na eni strani dečki, na drugi pa deklice in nas vse je veselilo in spodbujalo dostojno in pobožno obnašanje teh nedolžnih otrok.

Omeniti moram še nekatere znamenitosti, ki se nahajajo ali v Betlehemu ali v njegovi okolici. Obiskali so romarji tako zvano »votlino mleka« s kapelo, ki je na južni strani mesta; v to votlino se je bojda bila sv. rodbina skrila, predno je bežala v Egipt; tu sem rade zahajajo krščanske pa tudi mohamedanske matere, si odkrhavajo nekaj tamošnjega vapnenca, katerega potem v vodi raztopijo in belkasto tekočino izpijejo — z nekimi posebnim namenom.

Pomenljiv je tudi Davidov vodnjak, iz katerega je ta kralj najraje pil vodo. Ko ga je v vojski pri Adolamu zelo žežalo, je vskliknil: »O da bi kdo dal vode piti iz vodnjaka v Betlehemu, ki je pri vratih!« Na to so jo udarili trije hrabri možje sredi skoz sovražnikove čete, ki so Betlehem oblegale in mu prinesli zaželjene vode; a on zdaj ni hotel piti, ampak je vodo Bogu da-

roval in po zemlji razlil, ker je videl, da so mu jo vojaki dobili in prinesli le z očitvidno nevarnostjo za svoje lastno življenje. — Dobre četrte ure zunaj mesta proti vshodu je tisti kraj, kjer so pastirci v prvi sv. noči bedeli in angeljsko petje zaslišali. Več oljkinih dreves obdaja neko votlino, v kateri imajo Grki svojo kapelico; v srednjem veku pa je stala na tem pašniku in nad votlino lepa cerkva, kateri je bilo ime Gloria. Tu se zopet vpraša romar, kje je vzrok, da se nahajajo skorej vsi taki pomenljivi kraji v tujih, razkolniških rokah; ne motim se, ko rečem, da je to zakrivila malomarnost evropskih katoličanov, ker videl sem sam, da so Grki in Rusi bolj vneti za sv. kraje, kakor mi. Zato me tudi zdaj boli, ker ni nikjer opaziti živahnega gibanja za prvo slovensko romanje v sveto deželo; ali bi ne bilo zelo častno za nas, ko bi se reklo: pobožni Tirolci bili so prvi, katoliški Slovenci pa drugi?! Ako se to romanje ne bo vršilo, osramočeni smo pred celo Avstrijo in pred celim katoliškim svetom; Kranjcem gre čast, da so sprožili to lepo misel, če se pa ne izvrši, bo sramota splošna ali vseslovenska; zato, na noge rojaki!

Proti jugozapadu, eno uro od Betlehema so Salomonovi ribniki, kjer se je nekdanj nabirala dobra pitna voda in od koder je po velikanskih vodovodih pritekala v Jeru-